

Ulloq: 12. august 2024
Allaffik: Nordatlantkontoret
Sulia.suli: Julie Christine Gade
Mikkelsen
Suliap normua: 2020-00578
Takussutissiaq: 3387341

Sakkut pillugit Kalaallit Nunaannut inatsisip allannngortinnissaa pillugu inatsimmut siunnersuut pillugu tusarniaanermut akissutit pillugit (Aallaasinik il.il. pigisaqarnissamut ukiutigut angusassaq killissaatitaq aamma aallaasit toqqorsimanissaannut piumasaaqat il.il.)

**TUSARNIAANERMUT NALUNAARSUUT
OQAASERTALERSUGAQ**

Ujarliutit

<u>1. Tusarniaaneq</u>	2
<u>1.1. Piffissaq tusarniaaffiusoq</u>	2
<u>1.2. Oqartussat suleqatigiiffiillu il.il. tusarniaavigineqartut</u>	2
<u>2. Tusarniaanermi akissutit</u>	5
<u>2.1 Inatsisissatut siunnersuummut nalinginnaasumik oqaaseqaatit</u>	5
<u>2.2. Inatsisissatut siunnersuummi immikkoortunut ataatsiakkaanut oqaaseqaatit</u>	6
<u>2.2.1. Ukiutigut angusassaq killissaatitaq pillugu piumasaaqatip atulersinneqarnera</u>	6
<u>2.2.2. Sakkunik pequtinillu toqqorsineq</u>	7
<u>2.2.3. Inatsisissatut siunnersuummut oqaaseqaatit allat</u>	9
<u>3. Inatsisissatut missingiummut naleqqiullugu inatsisissatut siunnersuut</u>	10

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

T +45 7226 8400

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

1. Tusarniaaneq

1.1. Piffissaq tusarniaaffiusoq

Sakkut pillugit Kalaallit Nunaannut inatsisip allanngortinnissaa pillugu inatsimmut missingiut (Aallaasinik il.il. pigisaqarnissamut ukiutigut angusassaq killissaatitaq aamma aallaasit toqqorneqarnissaannut piumasaqaat) piffissami ullormit 2024-imi 2. juulimiit ullormut 2024-imi 30. juulimut (ullut 29-t) oqartussaasunut, suleqatigiiffinnullu il.il. arlalinnut tusarniutigalugu nassiunneqarsimavoq.

Inatsisissatut siunnersuummut missingiut aammattaaq Folketing-ip Grønlandsudvalg-ianut aamma Folketing-ip Retsudvalg-ianut ulloq 2. juuli 2024 ilisimatitsissutitut nassiunneqarpoq.

Tamatuma saniatigut inatsisissatut siunnersuummut missingiut Tusarniaanermut quppersakkami ulloq 2. juuli 2024 tamanut saqqummiunneqarpoq.

1.2. Oqartussaasut suleqatigiiffillu il.il. tusarniaavigineqartut

Oqartussat suleqatigiiffillu il.il. tusarniaavigineqartut pillugit ataani alfabeti malillugu nalunaarsuutit ataani takuneqarsinnaapput.

Tusarniaavigineqartunut ataasiakkaanut tusarniaanermut akissut tiguneqarsimanersoq, aamma tusarniaavigineqartoq taamaattoqarsimappat inatsisissatut siunnersuutip missingiutaanut oqaaseqaateqarsimanersoq krydsiligassami taaneqarput.

Tamatuma saniatigut soqutiginnitsit, oqartussaasut suleqatigiiffillu il.il. tusarniaavigineqartut akornanniinngitsut, kisianni namminneerlutik inatsisissatut siunnersuutip missingiutaanut oqaaseqaateqarsimasut, nalunaarsuutini ilaatinneqarput. Soqutiginnitsit taamaattut nalunaarsuutini *-imik nalunaarsorneqarput.

Tusarniaavigineqartoq	Tusarniaanermut akissut tiguneqarsimavoq	Oqaaseqaatit	Oqaaseqaa-teqanngilaq	Tusarniaa-nermut akissute-qarusunngilaq
Advokatrådet				
Amnesty International				
Avannaata Kommunia				
Danmarks Våbenhandlerforening				
Danske Advokater				
Den Danske Dommerforening				
Politiit pillugit Naammagittaalliuuteqartarfik Arlaannaannulluunniit Attuumassuteqanngitsoq	X		X	
Inuussutissarsiornermut, Niuernermit, Aatsitassanut, Inatsisit Atuutsinneqarnerannut Naligiissitaanermullu Naalakkersuisoqarfik*	X	X		
Det Kriminalpræventive Råd				
Direktoratet for Kriminalforsorgen				
Dommerfuldmægtig foreningen				
Domstolsstyrelsen				
Foreningen af Advokatfuldmægtige				
Foreningen af Offentlige Anklagere				
Foreningen af Statsadvokater				
Kalaallit Nunaanni Illersuisut Peqatigiiffiat				
Fængselsforbundet	X		X	
Godthaab Jagtforening				
Sulisitsisut	X	X		

Kalaallit Nunaanni Aalisarsinnaanermut Akuersissutinik Nakkutilliisoqarfik (KANUAANA)				
Nunatsinni Eqqartuussisuuneqarfik	X		X	
Grønlands Politiforening				
Inuit Pisinnaatitaaffii pillugit Siunnersuisoqatigiit	X	X		
Nunatsinni Advokatit				
Institut for Menneskerettigheder				
Justitia				
Kommune Kujalleq				
Kommune Qeqertalik				
Kommuneqarfik Sermersooq	X	X		
Eqqartuussisut peqatigiiffiat				
Kalaallit Nunaanni Pinerluttunik Isumaginnittut				
Landsforeningen af Forsvarsadvokater				
Landsforeningen KRIM				
Landsforeningen SIND				
Nunatta Illersuisuunera				
Meeqqat Inuusuttullu Oqaloqatigiinnittarfiat (MIO)				
Nunatsinni Advokatit				
Orsiivik ApS				
PiSiu (Kalaallit Nunaanni Pinerlutsaaliuiner Siunnersuisoqatigiit)	X	X		
Politiforbundet i Danmark	X		X	
Psykiatrifonden				
Qalut Vónin A/S				
Qeqqata Kommunua				
Retspolitisk Forening				
Nunatsinni Eqqartuussivik	X		X	
Rigsadvokati	X		X	

Rigspoliit	X	X		
Kalaallit Nunaanni Aalisartut Piniartullu Peqatigiit (KNAPK)				
Tapertaralugu Piniartartut Aalisartartullu Kattuffiat (TPAK)				
Vestre Landsret	X			X
Østre Landsret	X			X

2. Tusarniaanermi akissutit

2.1 Inatsisissatut siunnersuummut nalinginnaasumik oqaaseqaatit

Pinerluttuliortarnerni ilungersunartuni suussutsini amerlasuuni aallaasit eqqasuuteqartitsinermut pissutaasarmata, ingammik nakuusernertut, toqutsinertut aamma qunutitsinertut tunngatillugu, Pinerlutsaaliuinermt Siunnersuisoqatigiit **Det Kriminalpræventive Råd-ip** maluginiarpaat. Ilungersunartumik pinerluttuliortarnerit pitsaaliorneqarnissaannut tunngatillugu, aallaasit tikiqqarsinnaanerannut aamma illersorneqarsinnaasumik toqqorneqarnissaannut killiliineq ilaavoq pingaaruteqartoq, aamma taamaamat siunnersuisoqatigiit inatsisissatut siunnersuut tapersorsorpaat.

Sakkut pillugit inatsisip sukatarniarneqarnera **Sulisitsisut** nuannaarutigaat. Kalaallit piniarnermut- aallaaniarnermullu kulturiat allanngorsimasoq, aamma sakkut toqqorneqartarnerat atornerqartarnerallu pillugu inatsisiliornermt tunngatillugu sukatarnierup assinga pissasoq, Sulisitsisut tassunga uiggiullugu maluginiarpaat.

Sakkunik pigisaqarsinnaanermt ukiutigut angusassat killissaatitaasut pillugit piumasaqaatit eqqunneqarmata, aamma illersorneqarsinnaasumik toqqorsinissaq pillugu malittarisassat eqqunneqarmata, **Inuussutissarsiornermt, Niuernermut, Aatsitassanut, Inatsisit Atuutsinneqarnerannut Naligiissitaanermullu Naalakkersuisoqarfiup** nuannersutut isigaa, taamaalilluni aallartoortarnernit tassanngaannartumik siunertarineqanngitsumillu pisartut, timikkut allakkulluunniit annertuumik ajoqusiisartut ingalassimaneqarsinnaaniassammata. Sakkut illersorneqarsinnaasumik toqqorneqarpata aamma inunnut

imminoornissamik eqqarsateqartunut tikinneqarsinnaanngippata imaluunniit, inunnit kissaammersimaneq imaluunniit aalakoorneq pissutigalugu aallaasersorniarunit aamma allanik navianartorsiortitsisinnaasunit tikinneqarsinnaanngippata, tamatuma imminoernerit ikinnerusut aamma najugaqarfusut iluini aallaasersornerit ikinnerulernerinik neriuginartumik kinguneqarsinnaassasoq, naalakkersuisoqarfiup maluginiarpaa.

Sakkut pillugit Kalaallit Nunaannut inatsimmi allannguutissatut siunnersuutigineqartut naammassineqarnissaat **Inuit Pisinnaatitaaffii pillugit Siunnersuisoqatigiit** innersuussutigaat. 15-inik ukiullit piniakkanut killilersukkanut piniarsinnaanermut akuersissutinik pisinnaanerat, aamma aqqaneq marlunnik ukiullit piniakkanut killersugaanngitsunut sunngiffimmi aallaaniarsinnaanermut akuersissummik pisinnaanerat inatsisiliornerup piusup periarfissimmagu, kiisalu Kalaallit Nunaanni kulturimut tunngassuteqarpiartumik tunngavissaqarnera innersuussutigalugu, meeqqat aallaaniaqataallutillu piniaqataasarnerat aamma tassuuna aallaasit isumagineqarnissaannut ilinniartarnerat innersuussutigalugu, Danmarkimut naleqqiullugu ukiutigut angusassat killissaatitaasut appasinnerusumut inissinneqarnerat, siunnersuisoqatigiit tassunga atatillugu pingaartippaat.

2.2. Inatsisissatut siunnersuummi immikkoortunut ataasiakkaanut oqaaseqaatit

2.2.1. Ukiutigut angusassat killissaatitaasut eqqunneqarnerat

Sunngiffimmi aallaaniartartunut, ukiutigut angusassat killissaatitaasut ukiunut aqqaneq marlunnut minnerpaaffilerneqaraluartut, suli perorsaanermi, kulturimut tunngassuteqartumik pissuteqartumik, meeqqat qulinik ukioqalernissartik tikillugu aallaasit atorneqarnissaannut ilinniartinneqartarnerat, **Kommuneqarfik Sermersuup** maluginiarpaa.

Kommuneqarfik Sermersuup isumaa Inatsiseqarnermut ministereqarfiup tusaatissatut tiguaa.

Meeqqat aallaasinik tikitsisinnaannginnissaat, aamma tassanngaannartumik, siunertarineqanngitsumillu pisut pinerluttuliornerillu, aallaasinik ilaaffiusut pitsaaliorneqarnissaat, ukiutigut angusassat killissaatitaasut ukiunut 15-inut inissinneqarnissaanut

siunnersuutigineqartup siunertarigaa, tamatumalu Inatsiseqarnermut ministereqarfiup paasinninnera malillugu Kalaallit Nunaanni toqqissisimaneq annertusisissagaa, soorlu tamanna inatsisissatut siunnersuummi nalinginnaasunik oqaaseqaatini imm. 2.1.2.1-imi takuneqarsinnaasooq, sakkut pillugit inatsisiliornermi pissusissamisoorumik aallaaviunissaa, Inatsiseqarnermut ministereqarfiup isigaa. Tamatuma peqatigisaanik allannguinerit kalaallit aallaaniarnermik- piniarnermillu kulturiat ataqqillugu pippat, tassami ingiaqateqarnissamik aaqqissuussineq pilersinneqassammat, taamaalilluni, meeraq inersimasumik, inuussutissarsiuutigalugu piniarsinnaanermut allagartamik imaluunniit sunngiffimmi aallaaniarsinnaanermut allagartamik atuuttumik pigisaqartup eqqarluinnaaniippat, aamma inummik 15-it inorlugit ukiulimmik ingerlaavartumik nakkutilliippat, meeqqat 15-it inorlugit ukiullit aallaasinik pequtinillu tigummiarsinnaapput aamma atuisinnaallutik.

Inatsisissatut siunnersuummi oqaaseqaatini soorlu aammattaaq takuneqarsinnaasooq, Piniarneq aallaaniarnerlu pillugit Inatsisartut inatsisaat nr. 34 13. Juuni 2023-meersoq ulloq 1. juli 2023 Kalaallit Nunaannut atuutilerpoq. Inatsisikkut ukiutigut angusassaq killissarititaasooq ukiunut 15-inut inissinneqartoq eqqunneqarpoq, taamaalilluni inunnut 15-ileereersimasunut piniagassanut killilersugaasunut piniarnissamut akuersissut taamaallaat tunniunneqarsinnaalerluni. Inunnut aqqaneq marlunnik ukioqalereersimasunut, piniakkanut killilersugaanngitsunut sunngiffimmi aallaaniarsinnaanermut akuersissummik pisinnaaneq inatsisikkut suli periarfissaavoq, taamaattoq pineqartup, aqqaneq marluk aamma 15-it akornanni ukioqartup, meeqqap angajoqqaavinit, angajoqqaatut akisussaaititaasumi imaluunniit inersimasutut piginnaatitaasumit allamit 18-it sinnerlugit ukiulimmit ingiaqateqarnissaa piumasaqaataalluni.

Sakkut pillugit inatsimmi kiisalu aallaaniarnermut- piniarnermullu inatsisiliornermut ukiutigut angusassat killissaatitaasut ataqatigiinnissaasa pilersinneqarnissaat, inatsisitigut siunnersuutikkut taamaalilluni aallarnerniarneqarpoq.

2.2.2. Sakkunik pequtillu toqqorsineq

Inatsimmik allanngineq suliniummik, inatsisip allanngortinneqarnera pillugu Kalaallit Nunaanni innuttaasunut paasissutissiisussamik, matumani

aallaasit pigineqarnissaannut toqqorneqarnissaannullu malittarisassat nutaat ilanngullugit, malitseqartinneqassasoq, **Det Kriminalpræventive Råd-ip** inassutigaa.

Inatsiseqarnermut ministereqarfiup – inatsisimmi allannguinerit atuutilersinneqarnerisa peqatigisaannik – akuusut attuumassuteqartut, kisianni ingammik innuttaasut, taakkununnga piumasagaatinik ajornanngitsumik paasisaqarnissaat aamma malinninnissaat siunertaralugu, inatsimmi § 3 a, imm. 2-mi aalajangersakkap nutaap malitsigisaanik sakkut pequtillugu toqqorneqarnissaat pillugit malittarisassanik atulersitsippat, Kalaallit Nunaanni Politiinit kissaatigineqartutut naleqquttuussasoq, **Rigspolitiit** maluginiarpaat.

Inatsisissatut siunnersuummi § 1, nr. 4-mi (§ 3a, imm. 2-mi) aalajangersagassatut siunnersuutigineqartoq malillugu nalunaarummik suliaqartoqassasoq atulersitsisoqarumaartorlu, Inatsiseqarnermut ministereqarfiup naatsorsuutigaa, tassani sakkut pequtillu il.il. toqqorneqarnissaat pillugit malittarisassat erseqqinnerusut, isumannaatsuunissaq eqqarsaatigalugu pisariaqartut, aalajangersarneqarumaarlutik.

Nalunaarutikkut malittarisassat ilassutaasut sinnerlugit, malittarisassat nutaat taakku pillugit innuttaasunut, inuussutissarsiuutilinnut il.il. paasisutissiinermik annertunerusumik suliniuteqartoqarnissaa pisariaqartinneqarnerisooq, inatsisissatut siunnersuutip atuutilersinneqarnissaa tikillugu Inatsiseqarnermut ministereqarfiup isumaliutigiumaarpaa.

Inuussutissarsiuutilit, sakkunik tuniniaasut, tunisinerminni ukiut imaluunniit kinaassutsimut allagartamik misissuisussaasussaanagerat, inatsisissatut siunnersuummi immikkut ittumik taaneqanngimmat, **Inuussutissarsiornermut, Niuernermut, Aatsitassanut, Inatsisit Atuutsinneqarnerannut Naligiissitaanermullu Naalakkersuisoqarfiup** maluginiarpaa. Tamanna inuussutissarsiuutilit ingerlatseriaasiannut systemiinullu, kiisalu qanoq ilillutik tassunga akisussaatinneqarsinnaanerannut annertuumik sunniisinnaavoq.

Inatsisissatut siunnersuummi § 1, nr. 3-mi, sakkunut pequtinullu, § 1 a, imm. 2 malillugu piumasagaatit naammassineqarsimanngippata (ingiaqateqarnissamik aaqqissuussineq) inunnut, § 1 a, imm. 1-imi

ilaatinneqartunut, sakkut pequtillu tunniunneqarnissaannut inerteqquteqarnissaq aallarnerniarneqarmat, Inatsiseqarnermut ministereqarfiup maluginiarpaa. Inerteqquteqarnissamut siunnersuutigineqartumut unioqqutitsinermi, Sakkut pillugit Kalaallit Nunaannut inatsimmi § 13 malillugu, Kalaallit Nunaanni pinerluttulerinermi inatsit malillugu pineqaatissiinermik eqqartuussisoqarsinnaassaaq.

Aalajangersagassat siunnersuutigineqartoq inuinnarnut inuussutissarsiortunullu atuutissammat, Inatsiseqarnermut ministereqarfiup maluginiarpaa. Namminneq qanoq aaqqissuussiniarlutik, taamaalilluni inerteqquteqarneq malinneqarniassammat, inuussutissarsiutillit nammineerlutik aalajangissavaat.

2.2.3. Inatsisissatut siunnersuummut oqaaseqaatit allat

Sakkut ilaasa inerteqqutaanerat pillugu Kalaallit Nunaannut nalunaarutip imaluunniit inatsisip allanngortinneqarneratigut, sakkut halvautomatiskiusut pigineqarnerat inatsisinik unioqqutitsinertut isigineqalernissaa, Kalaallit Nunaanni Politiit kissaateqarnerat malillugu, **Rigspolitiit** inassutigaa, tassami sakkut halvautomatiskiusut innuttaasunut politiinullu erninnaartumik aamma piviusumik isumannaatsuunissamut aarlerinaataammata.

Rigspolitiit isumaat Inatsiseqarnermut ministereqarfiup tusaatissatut tiguaa. Sakkut pillugit Kalaallit Nunaannut inatsimmi § 1 malillugu sakkut inerteqqutaasut suussusaasa amerlineqarnissaat inatsisissatut siunnersuutikkut aallarnerniarneqanngimmat, Inatsiseqarnermut ministereqarfiup maluginiarpaa. Taamaattoq sakkut halvautomatiskiusut inerteqqutigineqarnissaannik pisariaqartitsineq pillugu apeqqu, Inatsiseqarnermut ministereqarfiup Naalakkersuisunut oqaloqatigiissutigiumavaa. Sakkunut halvautomatiskiusunut inerteqquteqartoqassappat inerteqquteqarneq, nalunaarutikkut naammassineqarsinnaassasoq, erninnaartumik nalilerneqarpoq.

Kalaallit Nunaanni Politiit kissaateqarnerat malillugu, Sakkut pillugit Kalaallit Nunaannut inatsimmik allanngorneri ilanngullugit nalunaarutiginninnermik ataatsimoortumik atulersitsisoqarnissaa, tamatuma saniatigut Rigspolitiit piumasaqaatigaat.

Inatsisissatut siunnersuut manna akuerineqassappat, Sakkut pillugit Kalaallit Nunaannut inatsimmik allanngorneri ilanngullugit nalunaarutiginninnermik suliaqartoqarnissaa, Inatsiseqarnermut ministereqarfiup ilungersuutigissavaa.

3. Inatsisissatut missingiummut naleqqiullugu inatsisissatut siunnersuut

Inatsisissatut siunnersuummut, tamanut tusarniutigineqarsimasumut naleqqiullugu, oqaatsitigut, aaqqissuisuneersukkut aamma inatsisilerinikkut pitsaassutsinik isumannaarineq suliarineqarpoq.